

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

97. szám.

Brassó, Kedd, augusztus 30-án.

III. évfolyam 1887.

Konzekvenciák.

A kellemes napok, melyeket az írók és művészek társaságának itt időzőtt tagjai szereztek, elmúltak s már csak édes emlék gyanánt élnek még. Emléketil annak, hogy Brassóban ismét volt egy nap, melyen magyarok és szászok testvérkezét nyújtva egymásnak, közösen, egyetértve munkálkodtak, megértve egymást. — Lám, mily kevés kell ahhoz, hogy mi megértjük egymást. Csak akarnunk kell. Csak nem szabad kicsinyes avagy személyes dolgokon fennakadnia egyik félnek sem; a célért, az ügyért — mely mindnyájunk közös ügye — félre kell tenni minden mellékérdeket, egy szóval: mindkettőnknek áthatva kellene lenni a cél nemes és szent voltától.

Lám, mily szép volna, ha mi magyar nyelven és német lap társunk német nyelven küldene a hazáért s a helyett, hogy erőszakos magyarosítást látna abban, ha mi önmagunk erősítésére törekszünk, természetesnek találná ezt; mert mi ugyanazt tesszük, — csak hogy szelidebb eszközökkel, — mint akár a német, akár az orosz.

Lám, mily erős társadalmat lehetne itt teremteni, ha magyar és szász állandóan egyesülne, — ha egyelőre nem is a politikában, de legalább a községi életben és társadalomban. Ehhez nem kell sok: csak a kölcsönös megértés. Nekünk egy érdekünk van, — az, melyet a magyar állam követ. Ha ezt a magunk érdekeinek vallják a szászok is, úgy — legyenek meggyőződve — csakugyan vissza fog még térni az a régi fény, az a régi jólét, melyet az írók s művészek egyik tagja, Várad Antal, a távol jövőben feltűnni látott. A nélkül soha. Egy erős magyar állam védelmi csak meg összes népeinek érdekeit. És hogy ez állam csakugyan erős, nagy és hatalmas legyen, arra kell egyesülnie magyarnak és szásznak.

A románokról szándékosan nem szólunk itt. A románok tagadják a magyar alkotmányt. Tagadják az uniót. Államellenes törekvéseik vannak; ezekkel fuzionálnunk — legalább a jelen viszonyok közepette — nem lehet. És ezekkel a levét összeszűrniük a szászoknak sem szabad a nélkül, hogy magukra ne döntsék a háztödelet, hogy önként ne vádolják önmagukat államellenes törekvésekkel.

Igaz ugyan, hogy van a románok között is egy elem, melynek nincs inyére a mai román politika, a kik ellenségei a passzivitásnak. Mert mi a passzivitás? Forradalom békében az állam ellen. Akna, mely felrobbantani van hivatva azt az épületet, mely alatt végigvonul.

Csak hogy az elem, mely nyíltan merne szakítani ezzel az iránynyal, oly csekély, hogy számba sem jöhet. Világos tehát, hogy mi csak a szászok között kereshetünk szövetségeket. Világos tehát, hogy mi a románokkal nem mehetünk sem a politikában, sem a községi, sem a társadalmi életben. Vagy egyedül, vagy csak a szászokkal. És így vannak a szászok is: vagy egyedül, vagy velünk. A harmadik eset mindegyiknek veszte.

Az írók és művészek azért jöttek, hogy ismerjék meg személyesen a szászokat s találjanak utat s módot, hogy minket egyesítsenek. Nem is tagadták ezt. Nem is lett volna, miért. S maga Brassó város polgármestere is egyik beszédében kifejezést adott azon óhajának, bárha állandó szövetség volna létesíthető.

Nagy örömünkre szolgált, hogy az ünnepeken, egy a fogadtatásnál, mint a diszebednél és előadásnál ott találtuk városunk német ajku közönségének legkiválóbb férfait. Még

nagyobb örömünkre szolgált azonban, ha e férfiak egyesülten a magyarság vezérferfiaival, módot, érintkezési pontokat találnának arra nézve, hogy mi jövőre is minden fontosabb alkalommal együtt mehessünk.

Nem akarunk mi egybeolvadást. Ez lehetetlen. Mert a hogy mi nem adjuk fel speciális magyar érdekeinket, úgy nem adják fel ők sem. Csak hogy ezek a speciális, partikuláris érdekek ne sértsék egymást.

Ha az írók s művészek társasága látogatásának csakugyan megvolna ez a hatása, — úgy ez a látogatás nekünk örökre emlékezetes maradna.

Adná Isten, hogy úgy legyen!

Belföld.

Román kereskedelmi szerződés. Bukarestből írják nekünk: A sovinszta lapok bármennyire erőlködjenek is abban, hogy az ipar és kereskedelem emelésére megpróbált kormányintézkedések eredményét minél rózsásabb színben állítsák a bámuló világ szeme elé, a ki elfogulatlanul nézi a helyzetet, kénytelen bevallani, ha nyilvánosan nem is, legalább úgy a szíve mélyén, hogy azon eredmények, melyeket az osztrák-magyar monarchiával könnyelműen kikezdett vámháboru előidézt, egyáltalán nem felelnek meg a hozzáfűzött reményeknek. Mi mindent vártak ettől a vámháborútól ellenzéki, kormánypárti politikusok! Röviden összefoglalva arra számítottak, hogy e vámháboru a mezőgazdaság, az állattenyésztés és az ipar terén valóságos paradicsomi boldogságot fog elővarázsolni. A család annál természetesebb, mert nemcsak reményeik voltak vérmesek az itteni politikai embereknek, hanem számításuk is téves volt. Ők tudniillik annyira tulbecsülik a boeskor hatalmát, hogy azt várták: megijed tőle az osztrák-magyar monarchia, és teljesíteni fogja a románok értelmetlen követeléseit. Ezek a követelések pedig a következők: Ausztriai-Magyarország szállítsa le minimumra a gabnavámost, engedje meg, hogy az oláh állatokat akadálytalanul lehessen bevinni, és — viszonzásul mit akartak adni ők? Mit? Azt, hogy nyugodjék bele a szomszéd monarchia a román prohibítió iparvámokba. Így aztán virágzott volna oláh mezőgazdaság, oláh állattenyésztés és megszülethetett volna oláh ipar. S mit kaptak e helyett? Azt, hogy be kell látni az itteni vezető férfiaknak, hogy bizony az ipart még Romániában sem lehet egy-két hónap alatt megteremteni. Az a jólét, melyet majd a virágzó gyáripár fog Oláhországra árasztani, még sok évig fog várni. Az ideiglenes gazdag termés fogja majd teljesen kinyitni az oláh urak szemét. A jelenlegi szerződésen viszonyok közepette lehetetlen lesz tudni a termésen és így elesik az ország a gazdasági és politikai fanatizmus miatt attól a haszontól is, a melyben eddig olyankor részesült, mikor a termés jól beütött. Az állattenyésztés pedig marad ott, a hol volt azelőtt, és a hol maradni fog mindaddig, a mig az oláh állategészségügyi rendőrség nem lesz teljesen megbízható. Mindenfelől hallani már a panaszt az általános pangás miatt, és az aggodalom szavát a gabnakiviteli campagne valószínű siketelensége miatt. Majd lassanként meg fogják legalább tanulni a román urak, hogy a légvárak építését a gazdasági életben különösen drágán kell megfizetni.

Külföld.

Brassó, aug. 29. — A bolgár kérdés — ugy látszik, komolyabban lép fel, mint valaha.

A mint a „Times” Sophiából értesül, Ferdinánd fejedelem két táviratot kapott, egyet a cártól, egyet pedig a szultántól. Az első Ausztria-Magyarország képviselője közvetítette. Éles szavakban, a melyek III. Sándornak Battenberghez intézett válaszára emlékeztetnek, jelenti ki a cár, hogy Ferdinand Bulgáriába utazását rosszulja, mint a berlini szerződés megsértését. A szultán távirata is körülbelül azt mondja, hogy Ferdinándnak nem szabad bejárnia a balkáni országokba.

csak hogy kissé mérsékeltebb hangon. (A „Times” e hire még nem nyert megerősítést. A szerk.)

Hiteles értesítés szerint az új kabinet megalakítása után amnestia fog kihirdettetni s az ostromállapot megszüntetik.

A 26-iki hivatalos lap Stranzky belügyminiszternek következő kommunikációját közli:

A kormány átvétele és trónalépése alkalmával ő királyi fensége a haza minden vidékéről kapott táviratokat, melyekben a hódolat és hűség érzelmei, valamint szerencse kívánatok vannak kifejezve. — Mindenfelé buzgón imádkoztak, hogy a kormány hosszú életű és boldog legyen. E körülménytől mélyen megalapozva ő királyi fensége megbízott engem, hogy szívből fakadó köszönetét fejezzem ki az összes községtanácsoknak és hatóságoknak, a permanens kerületi bizottságoknak, a hivatalnoknak, intézeteknek és személyeknek, kik a maguk, vagy a nép nevében hódolatukat tolmácsolták előtte.

A Reuter-ügynökség Konstantinápolyból azon hírt közli, hogy Törökország a hatalmaknak azon javaslatot tette, hogy Artin effendivel egy orosz tábornok küldessék Bulgáriába és mindketten teljes hatalommal ruháztassanak fel.

Abszolutisztikus államban élünk.

— Román lapszemle. —

Legalább így írja ezt a helybeli román lap, de hogy biszi-e, ez már más kérdés. Mikre alapítja állítását? A következőkre:

„Erdélyben, a Bánátban és Magyarországon — olvasóink tudják már, hogy a „Gaz.” geografiájában ez három ország — egyetlen nem magyar nemzetiség sem kezdhet olyan mozgalmat, melynek célja azok közművelődési, tanügyi, ipari és közgazdasági érdekeit előmozdítani, a nélkül, hogy a magyar-zsidó sajtó az ő gazdájával és minden közegeivel, sőt a magyar, társadalom egy részével, névszerint a kultur-egyletbeli magyar-zsidó csotárjával, hazafias szabadalmával ellene ne támadjon.”

Olvasóink nagyon jól tudják, hogy ez nem igaz. Hisz csak a múlt évben milyen gazdag kiállítás rendeztek itt Brassóban a szászok. Megtámadta-e azt a magyar sajtó? Tudtunkkal nem, sőt elismerőleg írt felőle. De hagyjuk őt, hogy öntse ki bús szíve keservét épen most, midőn az írók és művészek Brassóban voltak, s városunk nevében üdvözölte őket a polgármester. Halljuk tehát tovább.

„Az egyházi ügyekben nehézségeket teremtenek annak igazgatásában magyar beleeggyedéssel s a szolgabírótól kezdve a közokt. miniszterig igyekeznek megvesztegetni a lelkészt, hogy kevesebbet fáradozzon hiveinek érdekében, mint a magyarságéban. Az iskola-ügyben megkeserítik napjaidat a községi jegyző, bíró, valamint a szolgabíró és alispán, élükön a miniszterrel, azon ürügy alatt, hogy nem tanítják eléggé a magyar nyelvet, hogy nem adnak elő elegendő kultur-egyleti hazafias történelmet; hogy az iskolaépület nem felel meg az egészségügyi feltételeknek, hogy igen sok a tanuló, hogy a tanító nem eléggé képesített — ha nem tud magyarul, vagy nem „hazafi”, mint egy kultur-egyleti tag — vagy bezaratják iskoládat, vagy erővel fejedhez vágják egy olyan tanítót minden egyéb képesség nélkül, mint hogy bir a fetnemlített két minőséggel (tud magyarul és hazafi), vagy iskolád oldalához vágják egy magyar iskolát.”

A t. olvasó láthatja, hogy a „Gaz.” nem kívánja meg az ő tanítójától, hogy az magyarul tudjon és hogy hazafi s ép a kulturegylet tagja is legyen. Ő kevesebbel is megelégednék; csak az a baj, hogy nem bízzák rá a tanítók képesítését.

Mi sérelme van még? „Ha valamely közművelődési, ipari, közgazdasági egylet óhajtanál, ha bár megerősítette is a miniszter annak alapszabályait, a magyar-zsidó izgatók, a vidéki kis basákkal (érted főispánokkal), mindenféle igazságtalanságot költenek, ármánykodnak, előhaladását különféle ürügyek alatt megakadályozzák, a kormány pedig nyitott szemmel várja a pillanatot, hogy megsemmisítse.”

„Ha valamely létező nem magyar egyet — mert másokat bajosan létesíthetnénk — arra törekszik, hogy lételet közműveinek kiállításával nyilváníthassa gyűléseken vagy más jelvények alatt, a magyar-zsidó sajtó az ország egyik szélétől a másikig azokkal együtt, kik a budgetből avagy más forrásból fentartják, ordít mint száján kifer, hogy bevették a trójai lovat a város falai közé, hogy veszélyben az állam, hogy a magyar nemzetet veszély fenyegeti s több eféle. Erre aztán a községi bírák, jegyzők, szolgabírók, tanfelügyelők, főispánok kergetni kezdik a vakandokat, a miniszter, örömben dörzsöli kezét s készen van a rendelet a kivételes rendszabályokra.“

Pedig úgy volna jó, ha elnéznék, hogy a vakandok kedvükre turjanak. Jelenleg a „Gaz.“ a tót Zsivena példáját hozza fel állítása bizonyítására.

„A sajtó nagy lármával a kiállítás bezárását követeli s a közvetlen üldözést és az egyet bezárását.“

Természetes, hogy a „Gaz.“ nem tud, vagy nem akar tudni a Zsivena megnyitása alkalmával tartott izgatós beszédekről; ez nem is az ő dolga. „Ilyen példákat ő más alkotmányos országban nem lát.“ — Dehogy nem, hát már elfeledte volna Bretianót, hogy mit tett Csurkuékkel.

E helyett lát ő határtalan szabadsággal bíró alkotmányos életet, de nem mondja meg, hogy azon határtalan szabadságot hol látja; találja ki az olvasó. Ő csak annyit tud, hogy ő abszolutisztikus államban él a szó szoros értelmében, a hol a jog, a szabadság, egyenlőség a magyar kormány által el van ítélve; másfelől pedig a türelmetlenség, üldözés és törvénytelenesség képezik azon törvényeket, a melyek szerint nem a magyar nemzetiségekkel elbánunk.

De ne feledjék a kormányon ülők, hogy az ilyen kormánynak soha sem volt jó kimenetele. Milyen kormánynak? A melyik nem türi a rossz iskolát, a képesítetlen tanítókat, az állam elleni izgatást, a vakandok turást.

Hát akkor melyik kormánynak lesz jó vége? Annak, ki mindezeket eltűri. Czenkalji.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

Szterényi József tanulmánya.

(Folytatás.)

E három állam hatalmas kereskedelmében hatalmas ellenfélre találunk s egyedül Oroszország már 1833-ban 68,000 rubel értékű bőrt, fémekeket, szücsárukat, papírt, flanelt s durva posztót visz be Moldvába, természetesen ugyanennyivel csökkentvén ez által a mi kiviteltünket.

Ezen végzetes versenyt ellensúlyozandó, alakul Brassóban, mely közvetlenül közelségénél fogva, Erdély keleti kereskedelmének gócpontja és gyűlöhelye, egy erdélyi iparosokból s kereskedőkből egyrészt, romániai s bulgáriai kereskedőkből másrészt, álló kiviteli konzorcium, a melynek tényleg sikerül a már-már elveszett piacot visszaszerezni s különösen a nép körében a közönséges durva iparcikkéik számára tért hódítani.

Azonban Erdély keleti kereskedelmének — úgy látszik — letűnt már csillaga s bármit is tettenek legyen termelőink s kereskedőink annak emelésére, mind csak pillanatnyi hatású volt. Az idegen verseny lassan-lassan csak leküzdhető lett volna, mert nekik a durva cikkek szállítása nem fizetvén ki magát, finomabb cikkek helyezték a fősúlyt. Azonban veszélyesebb versenytársak lettek maguk az illető államok, melyek ez időben politikailag függetlenítettvén, gazdasági függetlenítésükre is törekedtek egyuttal. Mintegy álmomban, egy éjszaka alatt hatalmas mezőgazdaságot teremt magának a kicsi Románia, úgy hogy 1843-ban a román gabona már milliókra menő kiviteli cikket képez.

Ez alatt az idegen államok mindegyre versenyeznek a romániai piacért s tényleg 1843-ban — egy száz író szerint — már 1266 hajó érkezik Galacz s Brailla kikötőbe 200,737 tonna tartalommal, a mi elég jele ezen kis állam élénk forgalmának. — Azonban eléggé bizonyítja az idegen államok térfoglalását, illetőleg Erdély kiviteli csökkenését azon körülmény is, hogy Románia 1840. évi 14 milliót tevő be- s kiviteli forgalmában Erdély kivitele alig egy millió forinttal szerepel.

A mezőgazdaság nyomában ipar is támad s valóban, látunk is csakhamar üveg-, papir-, posztó- és más gyárakat emelkedni Romániában, — természetesen Erdély rovására. Ehhez járult még a román-moldvai veszteség a Dunán, (42—62 napig) — a mi lerombolhatatlan gátat vetett Erdély kereskedelmének Törökországgal.

Ennyi kényszerítő behatás következtében a kereskedelem más, — új irányt keresett magának. Ed- dig a törökországi nyereségek vagy Vöröstoronyon

vagy Predealon át hozattak hozzánk, s igen csekély mértékben a Dunán (a gőzhajózásig.) Itt vagy feldolgoztattak kiterjedt ipartelegeink által, vagy kereskedelem tárgyát képezték nyugat felé.

Most, a veszteségi eljárás elviselhetetlen volta következtében, a kereskedelem — Erdély teljes kikerülésével — egészen a Dunára irányul Orsova felé, mely vonal olcsóbb is. — Az akció reakciót szül. Mennél inkább szorítottunk le százados piacunkról, annál inkább ébred bennök a vágy, minden erejüket megfeszíteni arra nézve, hogy továbbra is helyt álljanak. Szemben az olcsó dunai vonallal, hasonló olcsó utat kellett választani. Ez csak az Olt lehetett, mely Vöröstoronyon át behatol Románia szívébe. Részvénytársulat alakul az Olt hajózására. 1837. szeptember 7-én tényleg elindul az első hajó, megterhelve 150 mázsa vassal.

Ez idővel újabb, kedvezőbb korszak hajnala dereng a hazai kiviteli kereskedelemre. A közlekedési ut bámulatossá olcsó s rövidségénél fogva némiképp kedvezőbb a Dunánál. Mig ezelőtt szekérrel egy mázsaának szállítása nyolcz forintba jött Vöröstoronytól, most nem kerül egészen egy forintba.

Rövid idő alatt 106 erdélyi iparcikknek volt ismét jó piaca a keleten. Csak hogy az idő mostoha volt hozzánk. Daczára a legkedvezőbb auspiciumnak, az Olt-hajózási társulat — s így ezen előnyös kiviteli utunk is csak rövid életű. Leküzdhetetlen nehézségek támadnak, melyeknek következtében — alig hét évi fennállás után, 1844-ben a társulat feloszlik s kiviteltünk ismét csak a szárazföldi utra, szorosainkon át, van utalva.

És valóban sajátságos, hogy míg napjainkban, az ipar és kereskedelem ezen rendkívül előhaladt stádiumában, iparosainknál már természetükben rejlő rendkívül nehézkesség tapasztalható, ezen korban az ellenkezőt tapasztaljuk.

Az E. M. K. E. közgyűlése.

Lélekemelő, impozáns ünnepélynek volt színhelye vasárnap a székely főváros, Sepsiszentgyörgy. Az „E. M. K. E.“ tartotta ott második rendes közgyűlését. Az írók és művészek társasága időzött ott. Erdély magyarsága odaküldte képviselőit, hogy vegyenek részt ezen honmentő egyesület nagy munkájában.

A gyűlés impozánsabb volt, mint az eddigiek. S emelte magasztosságát a hely szentsége, a templom, melyben megtartatott.

Az ünnepély lefolyásáról adjuk a következőket:

A bevonulás.

Sepsiszentgyörgy városa fényárban uszott. A város végén diadalkapu volt felállítva e felirattal: Is-ten között! Ott várta a vendégeket a rendező bizottság s mintegy 200 főre menő közönség.

Mikor a vendégek Szemerja felől bevonultak, czigányzene fogadta őket a Rákóczy-indulóval, majd megállván a menet, Seethal Ferencz üdvözölte őket rövid beszéddel, a melyre a társaság nevében Komócsy József felelt. Ugyanekkor mozsárlövések dördültek el.

A vendégek csakhamar elszállásoltatván, a közönséggel együtt az E. M. K. E. közgyűlésére mentek az ev. ref. templomba.

A közgyűlés.

Az ev. ref. templom szűknek bizonyult a nagy közönség befogadására. Már oly zsúfolva volt, hogy állani sem lehetett benne, midőn még folyton tödült a legválogatottabb közönség, úgy hogy legalább háromszor annyi közönség kénytelen volt visszamenni, mint a mennyi benn volt.

Pontban 11 órakor lépett be a terembe gróf Bethlen Gábor elnök, kit a közönség lelkesen megéljenzett, valamint Sándor József titkár is.

Az elnök elfoglalván helyét, következő, helyenként zajos helyeslésekkel félbeszakított megnyitó-beszéddel nyitotta meg az ülést.

„A midőn szerencsém van az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ második évi rendes közgyűlését megnyitni, engedjék meg, hogy megemlékezzem a lefolyt év alatt az egyet kebelében és érdekében történt főbb mozzanatokról. Nem statisztikát szándékozom bemutatni, mert a részletes adatokat magában foglalja amugy is a terjedelmes titkári jelentés; de rá kívánok mutatni azon óriási haladásra, melyet az egyet akkor tett, a midőn az alapszabályokban előirt irányban a cselekvés terére lépett; mert magában a hazafias intézmény szervezetében, kitűzött céljaiban fekszik, hogy csak óriási előkészülettel léphetett az egyet a cselekvés terére.

Sokan, igen sokan voltak, kik ugyszólva szemükre hárították, a miért szeritük a cselekvés

adtunk; de azok, kik mélyebben tekintettek belé munkálkodásunkba, ilyenmü aggodalmaknak nem adtak kifejezést, de nem is adhattak, mert az egyetnek feladata nem lehetett időleges vagy mulékony cselekményekkel — nevezhetjük segélyekkel, melyek erkölcsi és anyagiakra oszthatók — az ország elé lépni. Nem akartok rekriminálni, de legalább évtizedekre szóló mulasztásokat kell az egyetnek helyrehozni egy nagy országrészben, meg kellett teremteni tehát először is az alapot, hogy erre építhessük maradandó műhelyünket. S a midőn a cselekvés terére léptünk, bizonyult be leginkább, mily helyesen cselekedtünk, a midőn ily óvatossá jartunk el; mert a rendelkezésünkre állott alap tizedrészben sem felelt meg azon óriási igényeknek, melyeket ez országrész ugyszólva minden vidéke egyetünkkel szemben támasztott. Sajnos, de arról is meg vagyunk győződve, hogy vidékenként még sokkal több segélyérti folyamodások jöttek volna be, ha a vidéki hazafias intéző körök nem ismerték volna aránylag csekély erőnköt.

Főczélunk kellett tehát hogy legyen ez érdeklődést hazánk minden részében, a társadalom minden rétegeiben egyetünk iránt fölébresztetni s mondjuk: fentartani! Hogy ez nem csekély munkát igényelt, az kétségen felül áll, midőn mindnyájan tudjuk, mily sok és különféle irányban van hazánkban az áldozatkész, ség igénybe véve. Igaz, vannak még körök, melyek érdeklődésüknek vajmi csekély jelét adták, de nem mondtam le a reményről, hogy áthatva mielőbb egyetünk hazafias feladatától, támogatásukat nem vonandják el jövőben.

De óvatossá kelle nekünk a cselekvés terére lépni egy más, igen fontos okból is, melyet szintén érinteni kívánok: Örizzünk meg attól, — s látszatát is kerülnünk azon, ellenfeleink által kürtölt vádaskodás komolyságának, mintha mi nemzetiség-ellenes czélokot tűztünk volna ki; s valóban elfogultnak kell lennie annak, a ki egyetünk cselekményeiből ítélve, ily vádakat még fentart. S ép oly óvatossáknak kellett lennünk, nehogy a mindig kártékonyan ható valóságos féltékenykedést fölébresztjük, s akarom hinni, hogy mindazok előtt, kik előítéletből vagy egyéb okok miatt nem ellenségei hazafias irányu egyetünknek, sikerült említett gyanúsítások tarthatatlanságát működésünkkel bebizonyítani.

Hogy egyetünk egészben és céljaiban egy szükséges és hazafias intézmény, ezt most már föbbé elvitatni nem lehet; az egész ország hazafias elemeinek érdeklődése, áldozatkésztsége, Budapest, Magyarország fővárosának oly lelkesült támogatása, a hazafias irányu sajtónak egyetünk iránti magatartása, mindmégannyi bizonyítéka, hogy az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“-et megalkotni, fejleszteni, egy erőteljes nemzeti intézetté emelni, erkölcsi kötelességünk volt. Azon számos, gombaként előállott nemzetiségi egyetekkel szemben bűn lett volna tovább is összefont karokkal nézni és tűrni, miként hódítják el tőlünk véreinket; mert erős azon meggyőződés, hogy szép hazánk jelen alakjában addig áll fenn, míg magyar nemcsak jellegére, de lakóinak hazafias gondolkodására is. Tehát a magyar társadalomnak is kötelessége volt, véreinek gyöngítésére irányuló, bárhonnan eredő támadásokat nemcsak ellensúlyozni, de a veszendőbe indult vérrokonainkat visszahódítani, erősíteni is.

Hogy ez nem kis feladat, azt mindnyájan tudhatjuk; de bizom a gondviselésben s a szépért és jóért mindig lelkesülni tudó népünkben, hogy azon egyetlet, mely zászlójára ily nemes célt irt fel, jövőben anyagilag is még lelkesebben fogja támogatni, mert tagadhatlan tény az, hogy egyetünk csak úgy felelhet meg teljesen nehéz feladatának, ha működési területünkön a hivatottak érdeklődése, munkálkodása nem lankad s az egész ország tehetősbeji filléreikkel gyarapítani fogják jövőre is tőkénket; mert igen bízótólag kell hogy hasson ránk, intézőkre, a midőn rendelkezésünkre állható vagyon hiányában siketeknek kell maradnunk oly segélyekérti kéréseknél, melyeknek szükségességéről mindannyian meg vagyunk győződve. De veszíteniie kell egyetünkbe vetett bizalmát azon pusztulásnak indult, elszigetelt magyar telepnek, vidéknek, ha jogosult s nemzeti érdeken tett folyamodását megtagadni látja.

Ezért kell nekünk ernyedetlen buzgalommal oda törekednünk, hogy oly vagyonra tegyünk szert, mely elegendő arra, hogy zsiibbasztólag ne hasson segélyezési munkálkodásunkban, mely egy jövő költségvetést nem tesz függővé egy kevésbé jövedelmező elővétel.

Nem tehetem, hogy e helyen — mint az önök bizalmából elnöke ez egyetnek — meg ne emlékezzem általánosságban azon érdemes tagokról, kik a legnagyobb odaadással, buzgalommal s olykor önfeláldozással működtek közre egyetünk érdekében s javára; a

központi választmányról, melyre messze vidékről se-
regl-tek össze a választmány tagjai; ennek kebeléből
kiküldött directoriumról, mely naponta végezte mond-
latni sok teendőit; a tisztikarról — élén a titkárral,
a kinél csak az jöhet kérdésbe: mi nagyobb nála,
kötelességérzete-e, vagy munkaereje? a fővárosi választ-
mányról, mely oly meglepő tért tudott foglalni a fő-
város társadalmi köreiből s melynek áldásos eredmé-
nye ki sem maradhat; a vidéki választmányokról, a
melyek csendesen ugyan, de folytonosan haladva, se-
gítik elő ügyünket; egy pár már életbe léptetett női
választmányról, melyeknek áldásos működése bebi-
zonyította egynél többször, hogy honleányaink miként
tudnak — ha akarnak — buzditni egy nemes, haza-
fiás célra; hát azon számos elszórt, egyes buzgó tag-
társainkról, a kik vetélkedtek olykor egymás közt nem-
zeti ügyünk előmozdítására! Ha mindezen idő- és
anyagi áldozatot igénylő közreműködést tekintem, va-
lóban nehéz, szavakat találni arra, miként köszönjem
meg, s bizom azt a tisztelt közgyűlésre. Részemről
fogadják mindannyian annak kijelentését, hogy kimond-
hatlanul növeli büszkeségemet, egy ily hazafias intéz-
mény élén állhatni, azon körülmény, hogy hivatott
tagjai ily odaadással működtek közre fejlesztésére s
erősítésére, s igen nagy örömemre szolgál az elisme-
rést e helyen hangoztatni. De ezen buzgalom szerin-
tem biztosítékát is nyújtja annak, hogy egyetünk élet-
képes s a maradandóság kelleit hordja magában.

Kedves kötelességet vélek teljesíteni s gondolom,
a t. közgyűlés helyesléseivel cselekszem, a midőn be-
jelentve a „Magyar írók és művészek társaságá-
nak azon hazafias érzésből támadott elhatározását, hogy
testületileg vegyen részt közgyűlésünkön, hogy ez ál-
tal is emelve ez országos intézmény tekintélyét, a tár-
saság rokonszenvének és támogatásának újabb bizo-
nyítékát nyújtsa, — a t. közgyűlés nevében a legszi-
vélyesebb köszönetet ne mondjak.

Ezek után engedjek meg, hogy kikérjem magam-
nak az elnöki tisztben becses támogatásukat, eset-
leg szíves elnézésüket.

Midőn a gróf elvégezte beszédét, újból felharsan-
tak az éljenzések, m'grem Bartha Miklós állott fel,
kinek indítványa következtében a gyűlés szószerint
jegyzőkönyvre vétetni határozta az elnök gyönyörű,
programmszerű megnyitóját.

A jegyzői tisztre Török Bertalan kértvén fel,
ez felolvassa a múlt közgyűlés jegyzőkönyvét. Ennek
kapcsán Ugron Gábor azon indítványt terjeszti be,
hogy jövőre a közgyűlések jegyzőkönyvei ne olvas-
tassanak fel a reá következő közgyűléseken, hanem
egy a végből kiküldött bizottság által hitelesíttessenek.
Bartha Miklós támogatja az indítványt, melynek gr.
Bethlen Gábor ellene mondván, a gyűlés az eddigi
gyakorlat mellett maradt. A jegyzőkönyv hitelesítésé-
re kiküldetnek: Pótsa József; Cseh Lajos és Koós
Ferencz.

Elnök kiküld Mikó Bálint főispán elnökleite alatt
kandidáló bizottságot a tisztujítás előkészítésére.

Mig e bizottság működik, Komócsy József, az
írók s művészek társasága nevében válaszol az elnök-
nek a megnyitó beszédében foglalt üdvözlétére. Szép
beszéde folyamán szent fogadást tesz maga s társai
nevében, hogy tollukat s művészetüket minden alkal-
lommal arra fogják felhasználni, hogy szolgáljanak az
E. M. K. E. érdekeinek, a melyek egyuttal a haza
érdekei is.

Szavait viharos éljenzés követte, melyeknek csil-
lapultával Horváth Gyula emelkedett fel, hogy azzal
a gyújtó szónoki tehetséggel válaszoljon Komócsynak.
Horváth Gyula minden szava valóságos tombolást idé-
zett elő a közönségnél; némely szavait perczekig tartó
éljenzés szakította félbe, különösen mikor hangsúlyozta,
hogy azt a nemzetet, mely fenn tudta tartani magát egy
ezredévig, elpusztítani nem lehet. Majd utalt az írókra
s művészekre, kiemelve, hogy nekik első sorban kö-
telességük nemzetük elismerését megszerezni, mert
csak ezt megszerezve, emelkedhetnek dicső pályájukon.

Mig ez a gyűlésen folyt, a kandidáló bizottság
is kész lett munkájával, melynek nevében Sándor
József titkár terjesztett elő jelentést.

Ennek alapján megválasztattak: működő (I.) al-
elnökké: dr. Haller Károly; alelnökké: br. Bánffy
Ádám, Bartha Miklós, Horváth Gyula, br. Jósika
Samu és gr. Teleky Domokos.

Jegyzökké: dr. Csernátóny Gyula, Rieger
Imre, Nagy József, br. Splényi Árpád, dr. Szabó
Gyula s dr. Török István.

Jogtanácsossá: dr. Haller Rezső s Reményi
Antal.

A pénztárosi állás betöltése a választmányra bi-
zatott.

A választmányi tagok, háromnak kivételével a
régiek maradtak.

Most az évi jelentés felolvasása következett, vol-

na, melyre nézve azonban Horváth László azon in-
dítványt terjesztette elő, hogy a mennyiben a jelentés
a tagok között nyomtatásban szétszótott, a gyűlés
tekintse azt felolvasottnak.

Ugron Gábor nincs ellenére az indítványnak,
csak azt kéri, hogy jövőre a jelentés legalább a vá-
lasztmányi tagoknak küldessék meg előre, hogy azok
birjanak legalább tudomással róla; mire Sándor Jó-
zsef megjegyzi, hogy a választmányi tagoknak ismer-
niök kell a jelentést, mert az a legutóbbi választmá-
nyi ülésen felolvasatott. A gyűlés a jelentést felol-
vasottnak tekinti.

A következő tárgy a székely kitelepítés ügye volt.
Előadója Bartha Miklós, ki oly fényes szónoklatot tar-
tott s oly hatást keltett, mint eddig még soha. Utal
arra, hogy a kérdés még nincs oly stádiumban, hogy
az ma tanácskozás tárgyává tételhetnék; nem is azért
terjeszti elő, hanem azért, hogy két indítvány elfoga-
dását kérje:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy felhatalmazza s
utasítja a választmányt, hogy az alaptőkéből az ed-
digi jövedelmek teljes biztosítása (t. i. 5%) mellett a
szükséges összeget fordithassa székely kitelepítési cé-
lokra;

2. hogy megkeresi a székely közművelődési és
közgazdasági együletet, a csángó együletet s a magyar
tudományos akadémiát, mint a Kralovánszky-féle alap
kezelőjét, hogy a rendelkezésekre álló alapokat székely
kitelepítési célokra engedjek át az E. M. K. E.-nek.

Ezen indítványok körül hosszabb vita fejlődik ki.
Ugron Gábor kicsinyeskedésnek tartja, hogy ily
nagy célokra megkötessék a választmány keze az
5%-os biztosításával, másrészt óhajtanádonak véli, hogy
a választmány hitelműveletek végrehajtására is felha-
talmazassék, minők pl. a sorsjátékok.

Nagy Gyula ellene van a székelyek kitelepítésé-
ének. Ő a székelyeket ott akarná erősíteni, a hol vannak.
Nem kell őket idegen földre telepíteni, ott vannak bá-
nyáink, fűrdőink, erdeink, mindnyájának szüksége van
munkás kezekre. Csináljunk inkább vasutakat, terem-
sük meg az ugar-rendszer helyett a váltó-gazdaságot,
alapítsunk ipart s kereskedelmet, népesítsük be bá-
nyáinkat, fűrdőinket s erdőinket és segítettünk a szé-
kelyeken.

Gróf Bethlen Gábor azt hiszi, hogy legeggy-
szerűbb volna, ha a közgyűlés elfogadná a Bartha
indítványát Ugronnak a hitelműveletekre vonatkozó
pótlásával, de csak úgy, hogy nem utasítja, hanem
felhatalmazza a választmányt arra.

Orbán Balázs ellene van Nagy Gyula indítvá-
nyának. Ő állami birtokra akarna telepíteni. A fővá-
rosi nagy építkezésekhez kellene székelyeket használni.
Elfogadja Bartha indítványát.

Horváth Gyula hosszabb, magvas beszédben
utal arra, hogy a székely kivándorlás sokkal nagyobb
mérvű ma már, semhogy az oly könnyű szerrel meg-
oldható volna. Ehhez nagy munka s töke kell. A tár-
sadalom nem szabhat irányt a kormánynak; ipar s
kereskedelem fejlesztése stb., miket Nagy Gyula felho-
zott, a kormány feladatai, a melyeknek az E. M. K. E.
nem adhat utasításokat. Ne téveszsük össze -- ug-
mond — a társadalom hatáskörét a kormányéval. Ne-
künk tisztán társadalmi mozgalom kell. egyebet nem
tehetünk, mint hogy a rendelkezésre álló erőkkal s
eszközökkel igyekszünk segíteni. Elfogadja Bartha in-
dítványát az elnök módosításával.

Molnár Józsiás abban látja a bajt, hogy a
székely meg van terhelve adókkal, illetékekkel stb., de
nincs katonasága. Szerinte nem lehet a székelyt gyári
munkákra stb. használni, mert az büszke arra Csata-
lakozik Nagy Gyula indítványához.

Bartha Miklós hatályosan czáfolja Molnár ér-
veit s mikor azt mondja, hogy ő ott akarja erősíteni
a székelység által a magyarságot, a hol az gyenge,
a közönség tombol lelkesedésétől.

Molnár félremagyarázott szavai helyreigazítására
kér szót, de a közönség „eláll!” kiáltásokkal fogadja,
mire Sándor József titkár kel fel, kijelentve, hogy
Molnár Józsiás nem érdemli meg az „eláll!” kiáltásokat,
mert ő az ipari ügyek egyik legnagyobb bajnoka, ki
pénzzel, anyaggal stb. segíelje a székely iparosságot.

A vita befejeztetvén, a gyűlés elfogadta Bartha
indítványát Ugronnak a hitelműveletekre vonatkozó
pótlásával s gróf Bethlen Gábor módosításával.

A számvizsgáló bizottság jelentése alapján a
felmentvény megadatik Ezzel kapcsolatban az elnök
megemlékezik Sándor József titkár érde-
meiről, kiben nem tudja, melyik nagyobb, a köte-
lességérzet-e, avagy a buzgalom s lelkesedés, a ki
lelke az együletnek s jegyzőkönyvi köszönetet indítvá-
nyoz neki. A gyűlés viharos élyenzéssel fogadja az
indítványt.

Számvizsgálókká nevezettek: Szócs József és
Gáman Zsigmond.

Titkár előterjeszti a beérkezett üdvözléseket.

Az indítványok rendén Bartha Miklós nagy hatást
keltve terjeszti elő a választmánynak a közművelődési
kongresszus tárgyában tett indítványát, mely szerint
határozattá emeltetik:

I. a közgyűlés 15 tagot küld a kongresszusra;

II. a központosítás eszméjét teljesen s feltétlen
elveti s a küldöttek csakis ily értelemben szólhatnak;

III. a kongresszust csak tanácskozási és érintke-
zési forumnak tekinti, de határozatképesnek nem;

IV. indítványozni fogja, hogy jövőre ily kongresz-
szusra az egyesületek csak tagjaik számarányában küld-
hessenek képviselőket.

Az indítványok nagy lelkesedéssel elfogadtattak.

Reményi Antal indítványt tesz az iránt, hogy
a választmány hatalmazassék fel, hogy érintkezésbe
tegye magát a brüsseli nemzetközi kiállítás magyaror-
szági orsz. bizottságával ezen kiállításban való rész-
vétel tárgyában. — Elfogadtatik.

Elnök jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz S.-
Szentgyörgy városának a szíves vendéglátásért, mi el-
fogadtatván, „éljen az elnök!” kiáltások közepette be-
rekeszti az ülést.

A bankette.

A gyűlésnek csak 2 órakor lévén vége, a disz-
ebéd csak mintegy 3 órakor vette kezdetét a városház
disztermében. Az ebéden mintegy 400 egyén vett részt.
A karzat zsufolva volt szép nőikkel.

A harmadik fogásnál felállott gróf Bethlen Gá-
bor s nagyhatású felköszöntőt mondott király ő Fel-
ségére, melyet a közönség állva hallgatott végig. „Mi
több joggal köszönhetünk felséges királyunkra — ug-
mond a nemes gróf — mert azon munkálkodunk, hogy
azt a népet erősítsük, mely a korona támasza volt
egy ezredéven át s mely arra törekszik, hogy királya
büszke legyen reá, mint ő is büszke királyára”. — A
zene tust huzott, a közönség tombolt lelkesedésében,
odakünn a téren mozsárlövések durrogtak.

Horváth Gyula szónoki hévvel mondott szép
beszédében méltatta gróf Bethlen Gábor érdemeit s a
közönség tüntető lelkesedése közepette gróf Bethlen
Gáborra emelte poharát.

Pótsa József, mint Háromszék megye főispánja,
a vendégeket köszöntötte fel.

Reményi Antal poharát emelte dr. Haller Ká-
rolyra, ki kezdettől fogva ott van a kulturegyület nagy
művénel s látkadatlan kitartással buzgólkodik.

Dr. Haller Károly Pótsa Józsefre üríti poharát.

Ugron Gábor az írók s művészek társaságát
köszönti fel.

Dr. Várady Antal gyönyörű beszédben köszönti
fel az egyesületet. Beszéde oly gyújtó hatással volt,
hogy méltán lehetett félni a terem beszakadásától, úgy
tombolt a közönség perczekig.

Komócsy József nagy hatással köszöntötte fel
a székely nőket.

Ábrányi Emil gyönyörű beszédében Sándor Jó-
zsef kulturegyületi titkárát köszöntötte fel, kinek neve
hallatára a közönség tombolt a lelkesedéstől; „lássuk,
lássuk!” kiáltásokba tört s addig nem csillapodott le,
mig Sándor helyéről föl nem emelkedett.

Sándor Kálmán — Komócsy és az író s mű-
vész vendégeket; dr. Ferenczy József — gróf Beth-
len Gábor, végre gróf Bethlen Gábor Seps-Szent-
György városát mint házigazdát köszöntötte fel, — a
mivel az ebédnek 1/5 órakor vége is volt.

A kiállítás.

Az ebéd után a közönség a kiállítást tekintette
meg, mely valóban meglepő szépségű.

Egyidejűleg volt a Mikó-kollégium udvarán a
Gáspár-ünnepély, melyről azonban térszűke miatt csak
jövőre irhatunk.

T a n ü g y.

Értesítés a brassói állami közép faipariskolába való
felvételekről.

Az intézetnek a jövő 1887/8-ik évben a III. év-
folyama fog megnyitni, s így ezen intézet teljesen
kifejlődve leend.

A tanulók beírása szeptember 1. napjától 10-
éig tart.

Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek:

a) azok, kik az iparos tanulók számára szerve-
zett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s leg-
alább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;

b) azok, kik a polgári iskola, gymnasium vagy
reáliskola négy alsó osztályából jó sikerű bizonyít-
ványt nyertek;

c) iparos segédek és mindazok, kik az a) vagy
b) pontokban kívánt készütségüket felvételi vizsgálat
utján bizonyítják.

Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó
tanulók a faiparban már előre gyakorlatot szerzett

legyen, továbbá, hogy minden tanuló az első és második tanév bevégeztével kiadott két havi szünidő alatt a gyakorlatban foglalkozzék.

A felvételi feltételeknek különben megfelelő s már a gyakorlatban működött tanulók a nem gyakorlottak felett előnyben részesülnek.

A tanítás díjmentes.

Az intézettel kapcsolatban álló konviktus által nyújtandó kedvezmények s azok elnyerésének feltételei a következők:

1) A konviktusban egy tanuló ételmezési költségei egy-egy havi időre a következőképpen állapítottak meg: Reggeli, ebéd, és vacsora kenyérrel 10 frt. Ugyanaz kenyér nélkül 8 frt.

2) Az ételmezés következőképpen állapították meg: Reggelre kap a tanuló 3 decziliter tejet; ebédre mindennap levest és a főtt hussal mártást; vacsorára hetenként 3-szor sültet s 4-szer főzeléket.

3) A felvett tanulók fizetők és ösztöndíjasok.

Fizetők: a) kik a köztartás egész díját fizetik; b) oly közel vidékiek, kik az ebédért kenyér nélkül 4 frt. és kenyérrel 4 frt. 75 krt fizetnek.

Ösztöndíjasok: a) kik az intézettől ebédet és havonként 3 frt. segélyt nyernek; b) kik az intézettől ebédet nyernek kenyérrel, vagy a nélkül.

4) Fizetési helyre — a jelentkezéshez képest — korlátozott számmal vétetnek fel tanulók.

5) Az ösztöndíjas helyek száma később állapítatik meg.

6) Fizetési helyet nyerhetnek valamelyik középiskola négy alsó osztályát sikerrel végzett olyan tanulók, kikért az ételmezési költségek hatóságok, társulatok, vagy egyesek által fizettetnek.

7) Ösztöndíjas helyért folyamodhatnak olyan szegény sorsu tanulók, kik szegénységük kellő igazolása mellett kimutatják, hogy valamely középiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték.

8) A fizető, valamint ösztöndíj élvező tanulók rajzolási s egyéb taneszközökre félévenként 1 frtot fizetnek.

A kik akár a fizetési, akár ösztöndíjas helyre felvételt nyújtanak, előképzettségüket és esetleg szegénységüket igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket szeptember hó 1-ig nyújtják be az igazgatósághoz.

Végül megjegyezzük, hogy a nmltva vallás- és közokt. miniszter urnak f. évi febr. hó 7-én 4634. sz. a. kelt magas rendelete szerint ezen intézet az egyévi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiumokkal és főreáliskolákkal egyenlőnek ismertetett el. Ezen kedvezményben azonban azon tanulók részesülnek, kik az intézetbe lépéskor kimutatják, hogy a

gymnasium, reál- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát elvégezték.

Brassó, 1887. augusztus hó 14-én.

Az igazgatóság.

A közönség köréből.*)

Nyilvános köszönet.

Alulírottak mélyen megszorodott szívvel mondunk köszönetet a sok jó barátunk és ismerősnek, kik meglepetéssel igyekeztek enyhíteni azt a nagy csapást, mely szeretett családtagunk, néhai Welczel János halála által minket ért. Fogadják érte szíves köszönetünket.

A gyászoló család.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. Örömmel s mégis sajnálattal vettünk tudomást Mihály Dezső kir. aljárásbíró kinevezetéséről törvényszéki bíróról. Örömmel, mert egy csendes, kitűnő tisztviselőt illet az előléptetés, sajnálattal, mert Brassó város magyarsága ismét egy kitűnő tagját veszíti el, a mennyiben Mihály Dezső Szebenbe neveztetett ki.

Halálozás. Lakatos Mihály pénzügyőri szántást (Kolosvár) s nejét nagy csapás érte. Ezelőtt négy hónappal temették el szeretett anyjukat, illetve anyósukat, néhai Welczel Jánosné s most f. hó 25-én temették el atyjukat, illetőleg apósukat, néhai Welczel János, ki — ép úgy mint felesége — szélhűdésben halt meg. Becsületes, szorgalmas iparos halt el benne. Béke poraira!

Iskolai értesítés. Beiratások a brassói róm. kath. főel. tanodába az 1887—88. tanévre szeptember 1. és 2-án, a pót- és felvételi vizsgálatok pedig szeptember 3-án d. e. 10 órakor a IV. fiu-osztály helyiségében (Klastrom-utca 3. sz. a.) történnek. Tandij félévre 2 ft, egész évre 4 frt, mely összeg legalább felerészben a beiratásnál előre, a másik fele pedig legkésőbb 1888. február 1-én fizetendő. Kik szegénységüket hitelesen bizonyítják, a tandij fizetés alól részben vagy teljesen felmentetnek. A rendes oktatás szeptember hó 3-án veszi kezdetét. Tájékoztatásul tudatjuk, miszerint fiuiskolánk összeköttetésben a főgymnasiummal négy, leánytanodánk pedig hat osztállyal bir s mindkettőben magyar-német a tanítási nyelv. Vidéki tanulók elszállásolásáról is készséggel gondoskodik a vezetőség. (Klastrom-utca 3. sz.)

Rendőri hírek. Éjjeli üzletek. Tegnapelőtt este ismét sikerült egy rendőrségi közegnek elfogni a

*) E rovat alatt megjelenteknek sem alakjért, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

„Czirkusz lovaglónő”-hez címzett éjjeli kávé-üzlet egyik pinczérnőjét, a ki közvetlen a záróra után elhagyta az üzletet s szeretője lakására — a katonai-élelmészeti legénység kaszárnyájába ment. Az elfogatás ép akkor történt, midőn kedvesétől kijött. — A pinczérnő kihallgatása ujabban megbotránkoztató bizonyosságot adta annak, hogy az éjjeli üzletekben mily gyalázatos üzelmek folynak. Ezen üzlet összes alkalmazottjainak egybehangzó vallomásai folytán most már bizonyos, hogy ezen üzlet tulajdonosnője nemcsak hogy felszólította pinczérnőit, hogy férfiakat a szállodákban s magánházakban meglátogassanak s a prostitúcióna rendszeresen csábította őket, hanem vendégei jelenlétében önmaga is a legszégyenletesebb módon viselkedett. A tulajdonosnő ellen, ki üzletét több napja már pinczérnőire bízta s maga Szebenbe utazott, kedvesét meglátogatandó, rendőri intézkedések tetetnek s p. egyrészt meg fog szüntetni ezen üzlet, másrészt ezen könyelmű népség a város területéről el fog toloncoztatni. — Betörés. F. hó 28-áról 29-ikére virradó éjjelen ismeretlen tettesek a nyári konyha ajtajának erőszakos felfeszítése által behatoltak a vár-utca 277. számú házba, ellopva egy sárgaréz-mozsarat, egy kékre emailrozott tejes-lábost, egy talat disznózsírral s körülbelül 15 kr. készpénzt. A tettesek nyomoztatnak. — Elgázolás. Tegnap reggel egy bérkocsi sebes vágatása folytán elgázolta egy ó-brassói kötélverő nejét, a nélkül, hogy súlyosan megsértette volna. A vigyázatlan kocsis rendőrileg fog megbüntettetni.

Új folyóirat. Dr. Hermann Antal fővárosi tanár, lapunk jeles munkatársa „Etnologische Mittheilungen aus Ungarn” cím alatt új havi folyóiratot ad ki, melynek első száma már megjelent. Jövőre bővebben fogunk hozzájárulni.

Olcsó utazás a dobsinai jégbarlanghoz. Hogy a dobsinai világhírű jégbarlang megtekintését mindenkire nézve megkönnyítse, a m. kir. államvasutak igazgatósága 10 napig érvényes olcsó áru menetérti jegyeket adat most ki a nyári idény alatt október végéig, melyekkel az utazás Brassórol Dobsinára és vissza a II. kocsiosztályban 47 frt 70 krba, a III. kocsiosztályban pedig 34 frt 10 krba kerül.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 30-án.

Román papírpénz a 20 frankos	8.63 vétel	8.65 eladás
ezüstpénz a 20	8.60	8.62
Napoleon d'or (aranypénz)	9.97	9.69
Török lira	11.25	11.26
Arany	5.88	5.90
Orosz papírrubel	109.50	110.50

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztéryi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Jelentés!

Alulírottak ujonnan megnyitott mézszárszékeben naponként található mindenféle jó és friss hus mérsékelt árral. — Szíves pártfogást kér
Mázgárean György,
mészáros.

Szám 1533—1887. tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az az unitárius vallás közönség végrehajtónak néhai Maurer István és neje Etelka hagyatékára végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbíró területén levő az ürmösi határán fekvő az ürmösi 70. sz. tjkönyvben az A + 1326. hr. számú és Maurer István és neje Maurer Etelka tulajdonánál bejegyzett ingatlanokra az árverést 1708 frtban ezzel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi szeptember hó 21-dik napján délelőtti 10 órakor az ürmösi községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881.

LX. t. cz. 140. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1887. június hó 23-án.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. (335) 1—1 Végh. kir. jbiró.

Egy tanoncz leány
egy jó házból alulírottaknál teljes ellátásra felvétetik. Gondos nevelés és figyelem mellett kitűnő alkalom van kikapcsolásra a zenében.

Jaschik Gyula,

Kath. főtemplomi karmester és énektanár.
Iskola-utca 85. sz. (a nagy ev. templom mellett.)

Ad. 551./1887. tkvi. szhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy közhalmi Müller Ida végrehajtónak fogarasi Steinburg A. Frigyes és társa végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi járásbíró területén levő, a fogarasi nagyközségben fekvő, a fogarasi 118. számú telekjegyzőkönyvben A + 118. számú telek) az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881.

8 frtban ezzel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi szeptember hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak — végrehajtandó és képviselője kivételével — az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarás, 1887. március hó 11.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. (351) 1—1 Nagy Lajos. kir. albiró.

**Két csinosan
butorozott szoba
havanként kiadó.**
Klastrom-utca 568. sz. a.,
I. em., 2. lépcső.

A prázsmári szeszgyár
alkalmas feltételek alatt hasznosbérbe adatik.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Értekezhetni a tulajdonossal
Brassó, Fekete-utca 351. sz. a.

Cséplőgép,
8 lóerejű gőzmozgonyval együtt, valamint egy 6 lóerejű gőzmozgony nagyon olcsón eladatnak.

Részletesebb felvilágosítások
Brassó, Fekete-utca 351. sz. a.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyógyíthatatlan betegség s szerencsésen elhárítsák. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecské segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.